

The Standard Bearer Online

službeni list protestantske reformirane crkve

30. svibnja, 2008

Duhovna rješenja za traume iz borbe

Napisao: Bob Dees

Realnost rata jest da svatko biva ranjen. Neke rane zacjeljuju brzo, no neke traju cijeli život. Neke su rane vidljive. Neke su rane skrivene unutar srca, duše i duha ratnika. Ove nevidljive rane često se i najteže liječe – moraju zacijeliti iznutra.

Nedostatak vjere i nade

Posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) nalazi se na samom kraju spektra traumatskih simptoma i stanja. PTSP nije postojao kao službena psihološka dijagnoza sve do ranih 1980ih, no itekako je postojao tijekom čitave povijesti ratovanja gdje ga se katkad nazivalo „vojničkim srcem“, „borbenim umorom“ ili „šokom od pucnjave“. Danas je PTSP skupa s traumatskim ozljedama mozga postao svojevrsan pečat ratova u Afganistanu i Iraku.

Vladine organizacije trude se pomoći ranjenim borcima s nekadašnjih ratišta iz 2. svjetskog rata, Koreje, Vijetnama te ranjenim borcima iz trenutnih oružanih sukoba u Perzijskom zaljevu i u ostatku svijeta. Oružane snage i Odjel za veterane, ali i mnoge civilne organizacije neumorno rade kako bi pomogle sanirati mentalne posljedice rata.

Izveštaj radne grupe za mentalno zdravlje pri Ministarstvu obrane otkriva da 49% članova teritorijalnih jedinica SAD-a, 38% aktivno djelatnih vojnika te 31% marinaca iskusi probleme s mentalnim zdravljem nakon povratka iz Iraka ili Afganistana. Radna je grupa prepoznala da programi unutar Ministarstva obrane ne pokazuju vjerno koliko je potreba za pomoći doista velika. Manjak tretmana djelomično je uzrokovan nedostatkom sredstava, no strah od stigme na vojnoj i civilnoj karijeri također znatno priječi da vojnici uopće priznaju kako trebaju pomoć.

Kao odgovor na povećanu potrebu za pomoć s PTSP-om, Ministarstvo ratnih veterana namjerava osigurati dodatnih 40 000 bolničkih mjesta za pomoć s mentalnim teškoćama te povećati udio profesionalaca u njezi mentalnoga zdravlja. Troškovi će iznositi oko 3 milijarde dolara.

Službe također ulažu velike napore da osiguraju potrebne kapacitete kako bi se nosile s izazovom PTSP-a. U proljeće 2007. američka je vojska provela istraživanje na 100 radno sposobnih vojnih zapovjednika koje je pokazalo da je nošenje s traumama iz borbe, odnosno s PTSP-om, među vojnicima područje koje zahtijeva duboko razumijevanje kako od strane samih vojnika tako i od strane ostalih ljudi. Vojska pokušava što bolje utrenirati svoje kadrove te je nedavno među svim redovima provela program „lančanog učenja“ u vezi s PTSP-om. Vojne službe brzo i odlučno obrađuju probleme vezane uz sam PTSP te probleme u obitelji nastale uslijed ovog poremećaja.

No, u stvarnosti Odjel za vojne veterane i Ministarstvo obrane jednostavno nemaju potrebna sredstva kojima bi se nosili s ovako golemim nacionalnim izazovom, posebice za rezervne teritorijalne jedinice i bivše vojnike te njihove obitelji koji također često pate jer im nije pristupačna jednaka pomoć

kao i aktivnim članovima vojske.

Nadalje, činjenica jest da se vladine organizacije ne mogu adekvatno pobrinuti za rane koje se skrivaju u srcu i duši. Unatoč hrabrim nastojanjima crkvenih otaca i mnogih organizacija te ulaganjima milijardi dolara, ipak ostaje velika praznina tamo gdje bi se trebale nalaziti vjera i nada.

Za kršćane rješavanje ovog nedostatka počinje s pretpostavkom da je Bog jedini pravi iscjelitelj te da je Isus Krist način da se iskusi istiniti oporavak od razorenih emocija i opustošenog uma uzrokovanih ratnim traumama. Bit će to dug put za mnoge naše veterane i vojnike koji se vraćaju s ratišta – no nada postoji. U vlastitome životu kao i životu mnogih ranjenih boraca promatrao sam mir, smirenost i izlječenje koje Bog može donijeti dušama opustošenima ratom.

Bio to veteran koji je desetljećima živio u usamljenoj izolaciji svojih ratnih sjećanja ili mladi ratnici koji se tek vraćaju iz prvih užasa borbe, Božja moć i moć Njegove pisane riječi te zajednica Božjih ljudi našega naroda mogu postati moćni izvori procesa izlječenja. I to izlječenje je u stanju protegnuti se na vojne obitelji kao i na mnoge druge pogođene mentalnim, emocionalnim i duhovnim ranama rata.

Na primjeru iz Biblije vidimo kako se Davida slavilo kao „čovjeka po Božjem srcu“ te kao „moćnog Božjeg čovjeka“. No, Davidovi psalmi daju naslutiti da je i on ozbiljno patio od PTSP-a. Uzmimo za primjer slijedeću tužaljku.

„Srce mi je ustreptalo i strah me smrtni spopade. Užas me i trepet hvata, groza me obuže.“ Psalmi 55: 4-5

Također čitamo o Davidovu povjerenju u Boga kako bi se u potpunosti izlječio.

„On će u miru iskupiti moju dušu od bitke što me progoni.“ Psalmi 55:18

Vjera je apsolutni kritični faktor u oporavku od traume iz bitke, bitna kako u Davidovo doba, tako i danas.

Udruga *Campus Crusade for Christ Military Ministry* <http://www.militaryministry.org> nastoji dovesti vjeru unutar rovova i nadu obiteljima u domovini. Kaže se kako „nema ateista u rovovima“. To je sigurno. Svakoga dana primamo izvještaje iz Iraka, Afganistana te iz ostalih dijelova svijeta koji dokazuju vječnu važnost „vjere unutar rovova“. Neprestano čujemo priče svećenika, vojnih trupa i zapovjednika o snazi molitve prije opasnih misija, o vrijednostima Biblije za njihovu svijest o nadi i utjesi te o iscjeljenju koje donosi vjera. Svim srcem vjeruju, kao što je to vjerovao i David, da je Bog njihova „hridina, utvrda i spasitelj“. *Psalm 18*

Bilo to za vrijeme mira ili rata, američke trupe (vojnici, mornari, piloti, marinci i obalna straža) traže vjeru koja bi osnažila njihove duše. I obitelji kod kuće trebaju istu snagu dok čekaju u strahu i nedoumici. Tu snagu omogućava vjera u Isusa Krista.

Military Ministry

Military Ministry (militaryministry.org) vojna je svećenička služba čija je privilegija i odgovornost pomoći kapelanima i zapovjednicima brinući se za duhovno dobrostanje vojnih trupa i njihovih obitelji. Svoju zadaću provode na terenima za obučavanje vojske i operacijskim lokacijama programa za obuku pričuvnih časnika vojske, na akademskim kampusima kao i na Internetu pomoću vojnih obiteljskih seminara i grupa te objavljivanjem i distribucijom duhovnih sredstava trupama i njihovim obiteljima. U ovoj organizaciji također pokušavamo svakom vojniku i članu njegove obitelji osigurati da čuju, prime i crpe nadu iz poruke Isusa Krista koja mijenja svačiji život. Samo tako će oni koji

nesebično služe unutar domovine i izvan nje biti doista duhovno spremni da se suoče s izazovima koji će sigurno iskrsnuti.

U sadašnjem ratnom dobu i vremenu nakon ratova organizacija *Military Ministry* neumorno radi kako bi pružila duhovno rješenje bitno za potrebe ratnika koji pate od trauma iz bitke odnosno PTSP-a. Želimo ubrzati duhovno iscjeljenje tisuća i tisuća veterana i ratnika koji se vraćaju iz borbe. Stoga smo uspostavili svećeničku službu *Bridges to Healing (Mostovi prema izlječenju)* kako bismo mobilizirali, opremili i poduprli kršćane u crkvama diljem Amerike tvoreći „odrede samilosti“ koji bi pomogli izlječiti i vratiti u život oboljele od PTSP-a, njihove obitelji i njihove negovatelje. U početnim fazama svećeničke službe *Bridges to Healing* vidjeli smo kako su crkve i zajednice u New Yorku, Texasu, Kaliforniji i drugdje i same prigrlile ovu viziju. Također razvijamo bitne sadržaje za oboljele od PTSP-a i za negovatelje. Naš *Crkveni vodič za služenje vojsci* pruža temeljnu orijentaciju crkvama i civilnim organizacijama koje žele pružiti pomoć našoj vojsci u kriznim vremenima naše nacije.

Objavili smo *Priručnik za liječenje trauma iz bitke* kako bismo onima koji pate od PTSP-a pružili putokaz k duhovnom izlječenju. Ova knjiga skicira korak po korak programa koji će pomoći oboljelima od PTSP-a kombinirajući najnovija saznanja iz medicinskih i psiholoških zajednica s bezvremenskim principima Božje riječi.

- Razumijevanje njihove traume – duhovno, psihički i fizički
 - Usvajanje terapeutskih duhovnih disciplina kako bi ih se približilo Bogu
 - Procesiranje njihova gubitka i tuge
 - Doživljavanje oslobađajućeg utjecaja davanja i primanja oprostaja
 - Ponovna izgradnja njihova identiteta na temelju onoga što Bog govori o njima
 - Duhovno jačanje protiv budućih napada
 - Povezivanje s onima koji će ih podržavati na mnogo načina
 - Definiranje planova da se potpuno reintegriraju u društvo kao ojačan Božji muškarac ili žena da bi se postalo faktor koji će dalje služiti kao pomoć ostalima koji pate od istih trauma
- Partnerstvo organizacije *Military Ministry* s *Američkom udrugom kršćanskih savjetnika* naročito je važno u nastojanjima da se epidemija PTSP u Americi zaustavi. Više od 50 000 kršćanskih savjetnika unutar ove udruge imat će dalekosežući utjecaj na živote mnogih vojnih osoba i njihovih obitelji. Ove dvije zajednice skupa rade na 30satnim video serijalima i certifikacijskom programu koji će pomoći pripremiti profesionalne, pastoralne i amaterske savjetnike kako bi služili članovima vojske i njihovim obiteljima. Združenim će snagama razviti formacije od desetak tisuća kršćana iz desetak tisuća crkava koji će se boriti da se sagrade mostovi između onih koji pate od PTSP-a i između Božje ljubavi i njegove moći iscjeljenja.